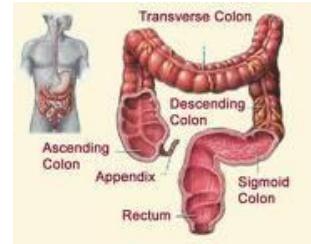

ERAS (Enhanced Recovery After Surgery)

Ulf Gustafsson
Överläkare
Kirurgkliniken, Danderyds Sjukhus
Stockholm

Bakgrund (Traditionell perioperativ vård)

Ex: Kolorektal kirurgi

Väldigt stor kirurgi

Cancer (Vanlig; 5500/år, 1 miljon /år)

Hög komplikations risk (gamla patienter, co-morbiditet)

Traditionell perioperativ vård

Långsam återhämtning, hög morbiditet, långa vårdtider

Inga riktlinjer (olika behandling på olika kliniker)

Ingen registrering (perioperativa processen och utfall efter kirurgi)

Ex: Morbiditet (10-75%)

olika klassifikationer,

läkare underrapporterar

Dindo, Ann Surg;251(4):766-71; Russel Br J Surg 2003;90(5):527-32

Kort sagt

Vi vet inte riktigt vad vi gör med patienterna
Vi vet inte riktigt hur det går för patienterna

Befintliga register med hög täckningsgrad

Colorectalcancerregistret

Bråckregistret

SOREG

Gallriks

Dock

Endast utfallsregister

Inga perioperativa data (Ingen homogen perioperativ vård)

Fylls i av läkarna själva

Feed-back: Synnerligen trög och ofta inaktuell

Nya Register

SPOR (Svenskt perioperativt register)

Registrarerar perioperativa data

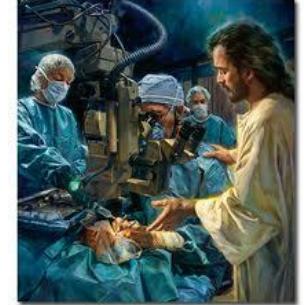
ERAS (Enhanced Recovery After Surgery)

Registrarerar perioperativa data (150 variabler) + 30 dagar

Intervenerar i operativ/ perioperativ vård (perioperativt program)

ERAS (Enhanced Recovery After Surgery)

Bakgrund

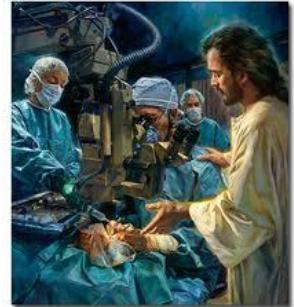

**95% av kirurgerna anser att dom
själva tillhör topp 5%**

"Norsk studie"

Men vad är egentligen att vara en bra kirurg??

En bra kirurg

A: Kirurgisk teknik

Surgical Skill and Complication Rates after Bariatric Surgery

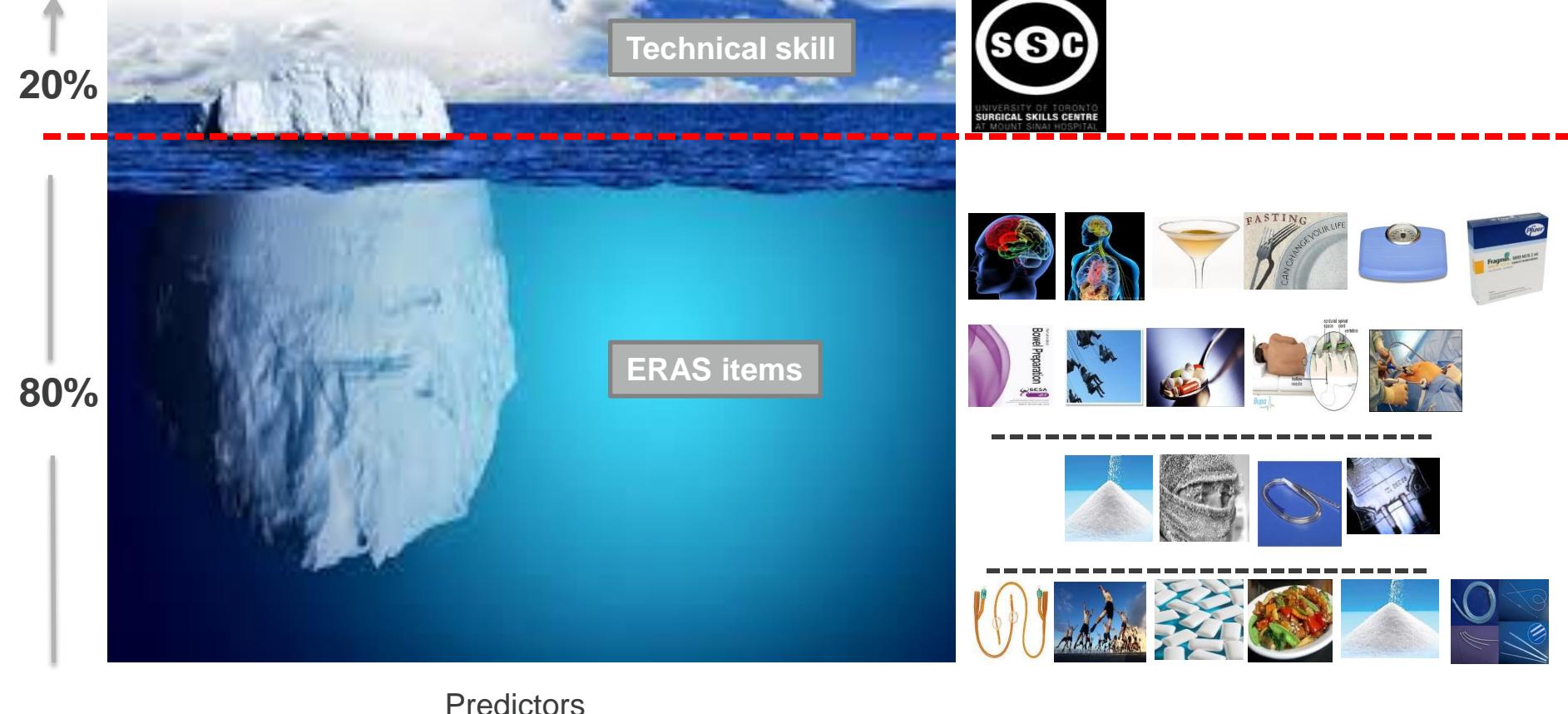
John D. Birkmeyer et al. N Engl J Med 2013;
369:1434-

B: Kliniskt omdöme

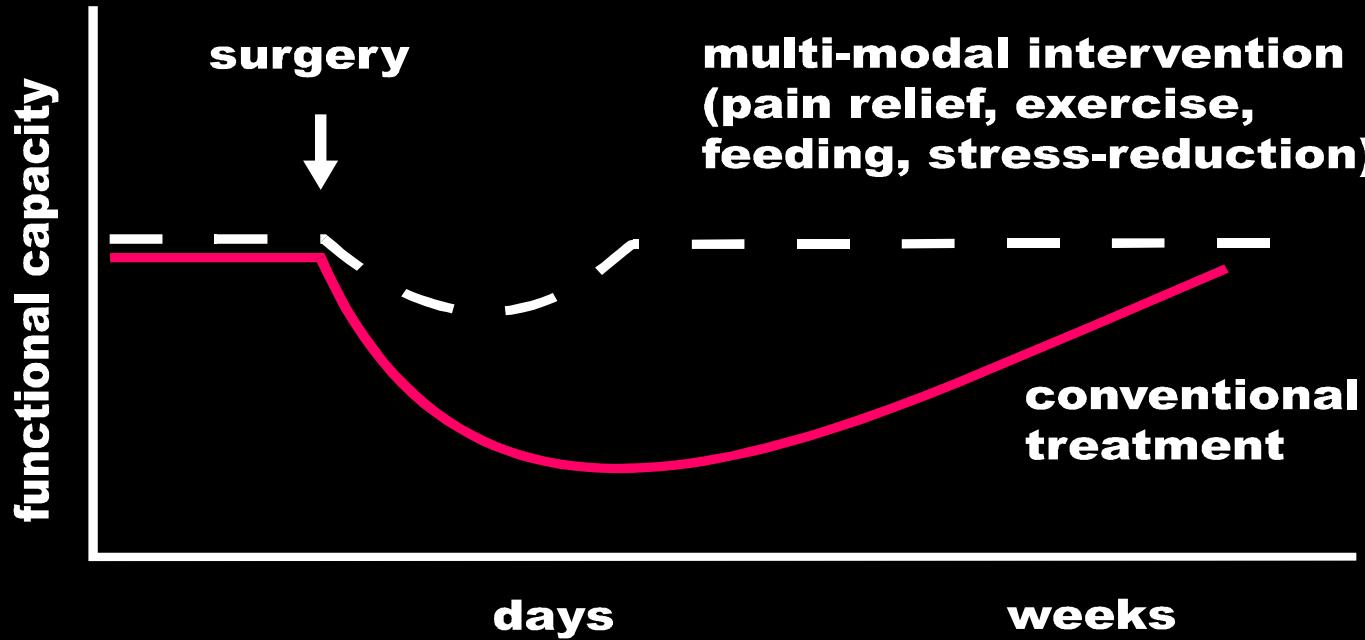
- Intresse för perioperativ vård
- Evidens baserad medicin
- Ingen kirurgisk teknik kan väga upp ett dåligt kliniskt omdöme

ERAS = en manual i kliniskt omdöme

Outcome

perioperative changes in functional capacity

Kehlet Br J Anaest

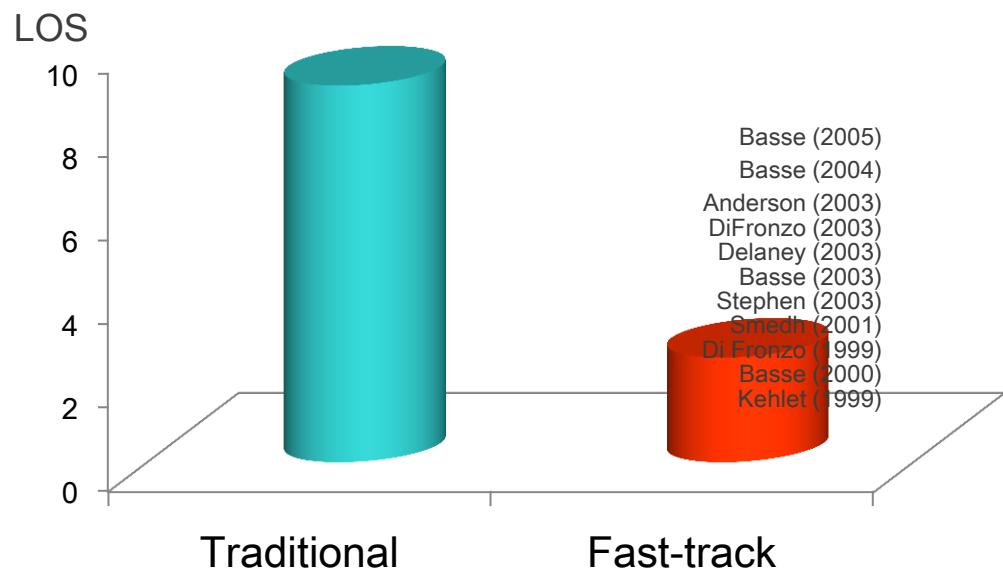
HVIDOVRE, DANMARK , ÅR 2000

Henrik Kehlet
Perioperativt protokoll
Registrering av perioperativa parametrar
LOS (kolon): median 2 dagar

Basse L, Hjort Jakobsen D, Billesbolle P, Werner M, Kehlet H 1499
(2000) A clinical pathway to accelerate recovery after colonic 1500
resection. Ann Surg 232(1):51–57

Utvidgning av ERAS (tidiga data)

After H Kehlet 2004 (colonic surgery)

Socialstyrelsen (u.gustafsson). 300 ERAS artiklar

30-dagars mortalitet: Måttlig (+++) evidensstyrka

ERAS: 0.4%

TRAD: 1.3%

RR 0.53(0.12-2.38) (1), RR 0.53 (0.09-2.15) (2).

30-dagars morbiditet: Låg (++) evidensstyrka

ERAS: 21.0-47.4%

Riskreduktion: 47-48%

TRAD: 30.3-75.0%

RR 0.52 (0.38-0.71) (1), RR 0.53 (0.41-0.69) (2).

LOS (length of stay): Måttlig (+++) evidensstyrka

-2.94 dagar (-3.92(-)-2.19) (1)
-2.51 dagar (-3.54(-)-1.47) (2)

2.5-3 dagars kortare vårdtid

Återinläggningar inom 30 dagar: Låg (++) evidensstyrka

ERAS: 3.3-4.4 %

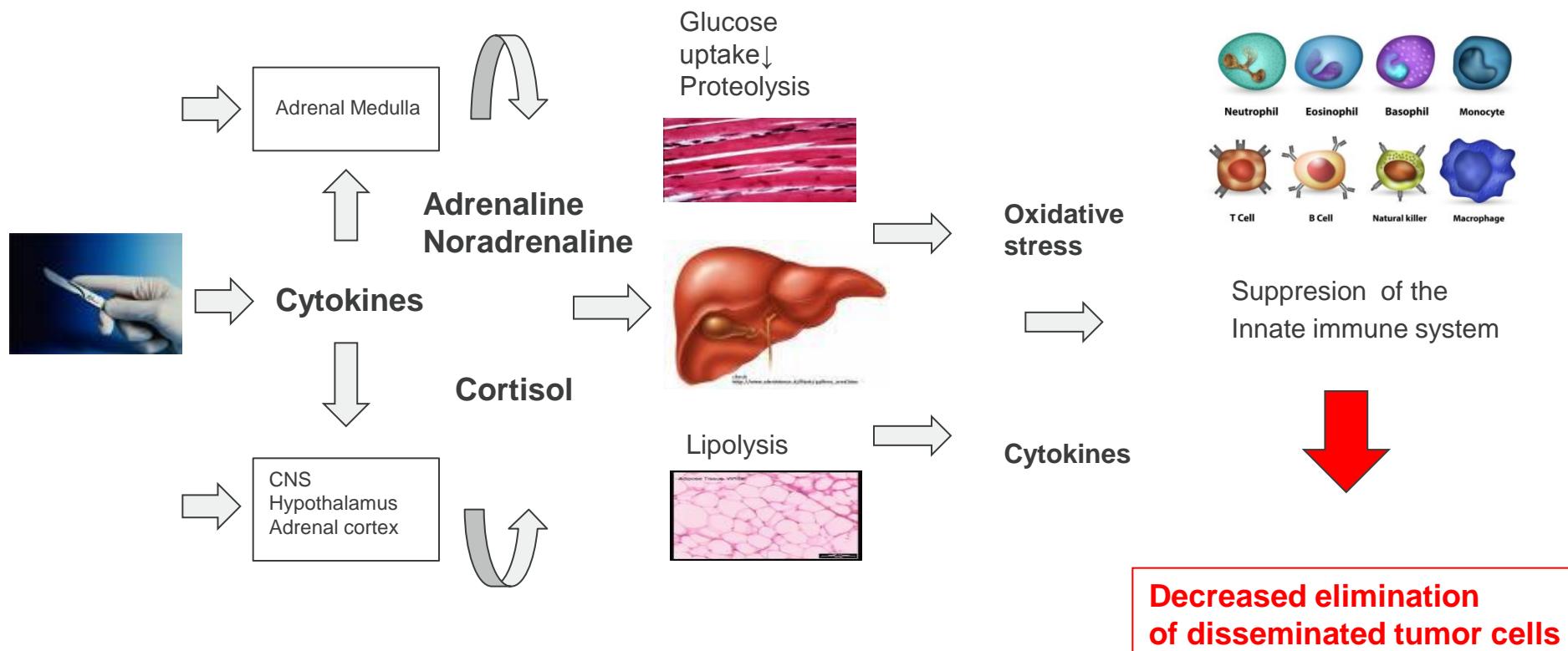
TRAD: 4.2-5.7 %

RR 0.87 (0.08-9.39) (1), RR 0.80 (0.32-1.98) (2)

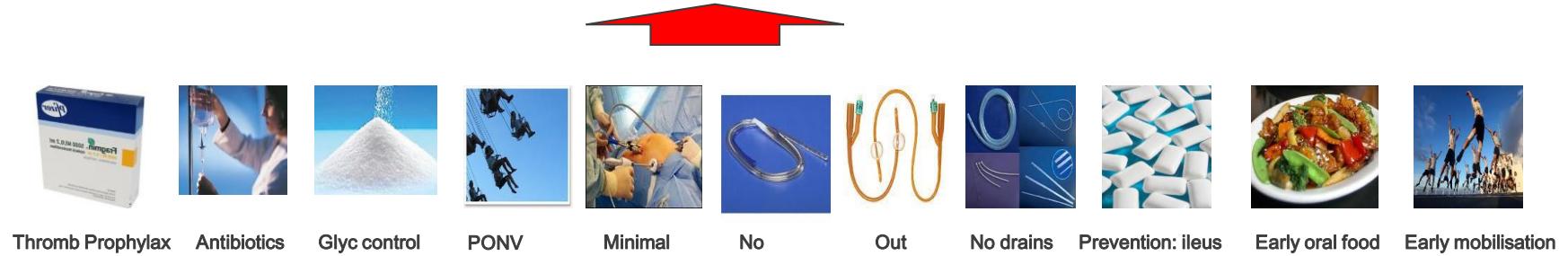
VAD ÄR DÅ ERAS?

- ERAS, Fast-track (genomgripande förändring)
 - Perioperativa multimodala interventioner (22)
 - Avsedda att reducera kirurgisk stress = reducera komplikationer + förkorta vårdtider.
 - Prospektiv registrering av det perioperativa förloppet (>140 variabler).
Databas- feedback-jämförbart utfall-definierade komplikationer

SURGICAL STRESS-IMMUNE RESPONSE

ERAS-Interventioner –kirurgisk stress

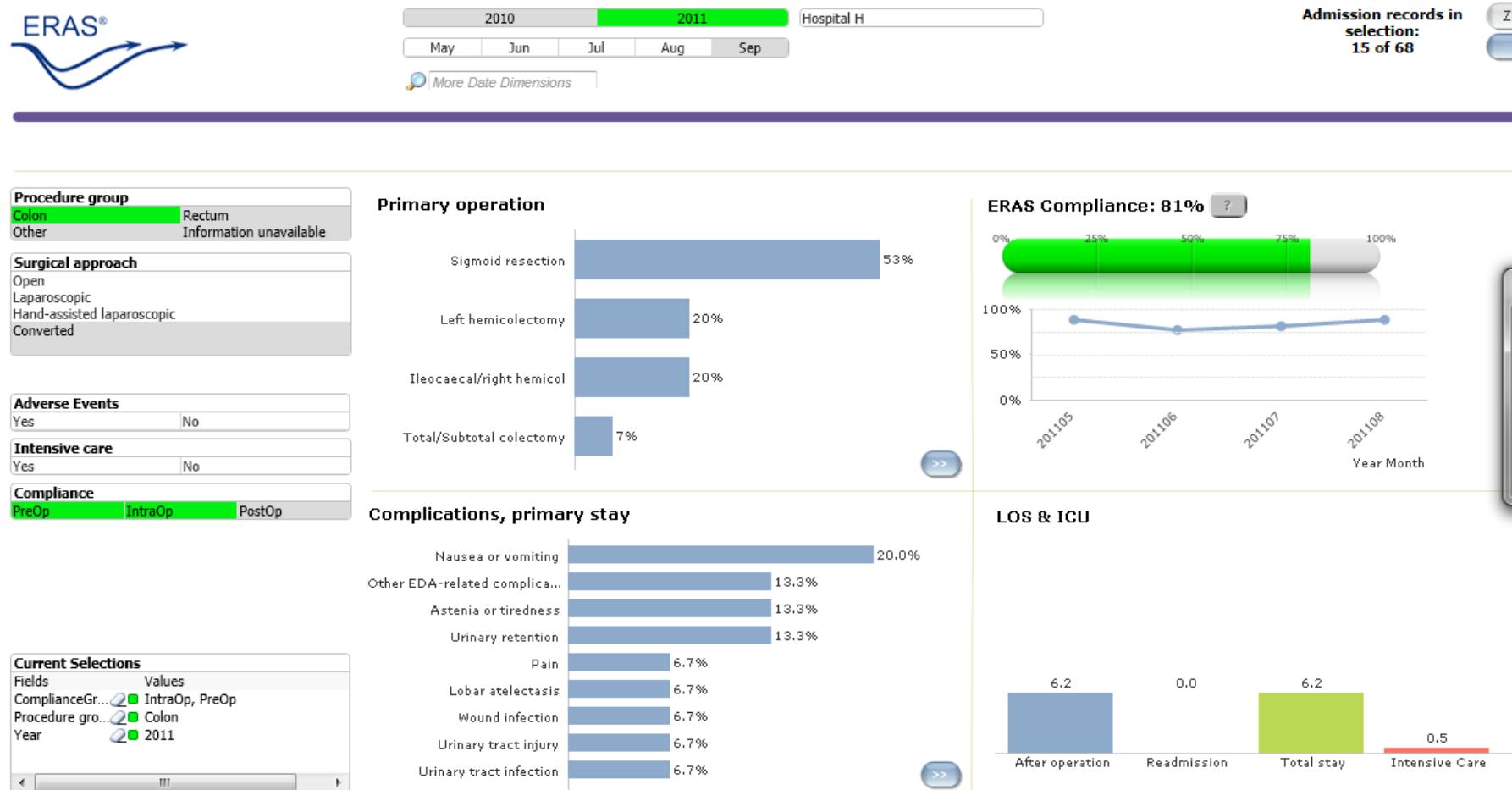

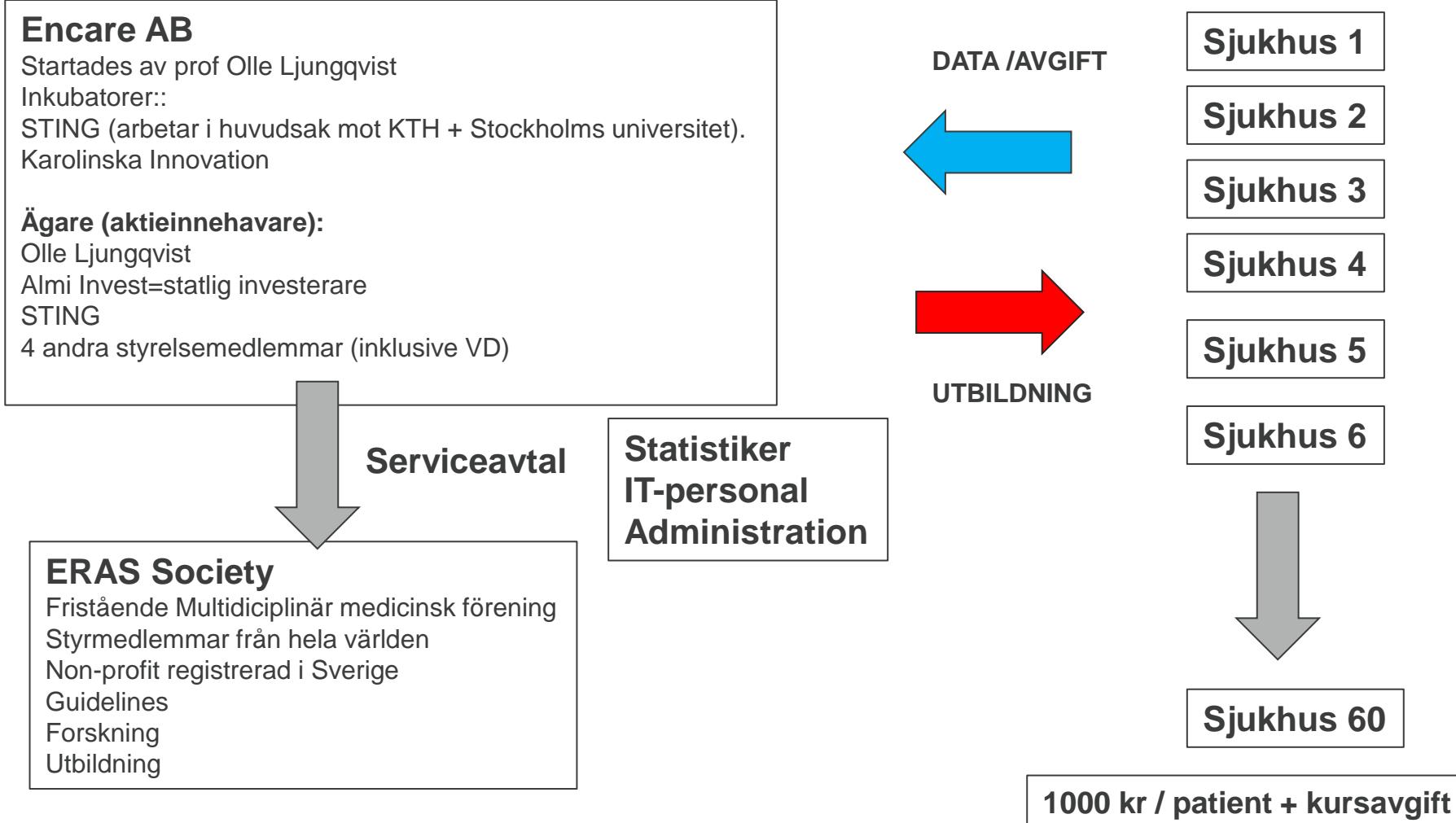
GEMENSAM DATABAS

- **Initialt:** Europeiska centra: Sverige: Ersta Sjukhus; Norge: Tromsö Universitets Sjukhus; Storbritannien: Royal Infirmary, Edinburgh och St Marks Hospital, London; Holland: Maastricht University Hospital; och, Tyskland, Charite University hospital, Berlin.
- **Nu: Snabb utvidgning: Europa / USA /Canada**
- Samma protokoll och data bas, samma definitioner (50% av svenska sjukhus)
- Kontinuerlig uppdatering av kunskapsläget
- Multicenter studier

Databasen

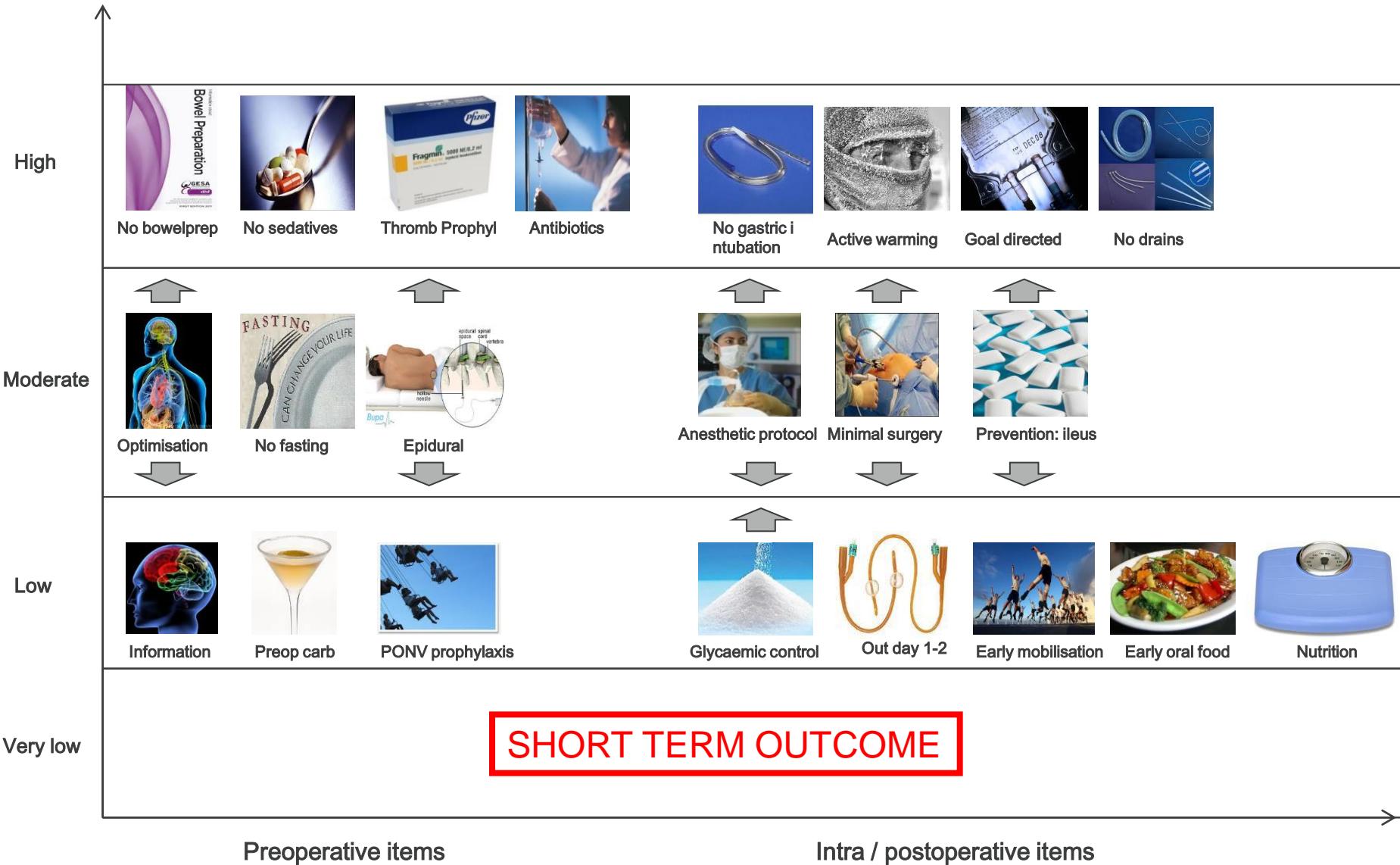

Vem äger ERAS?

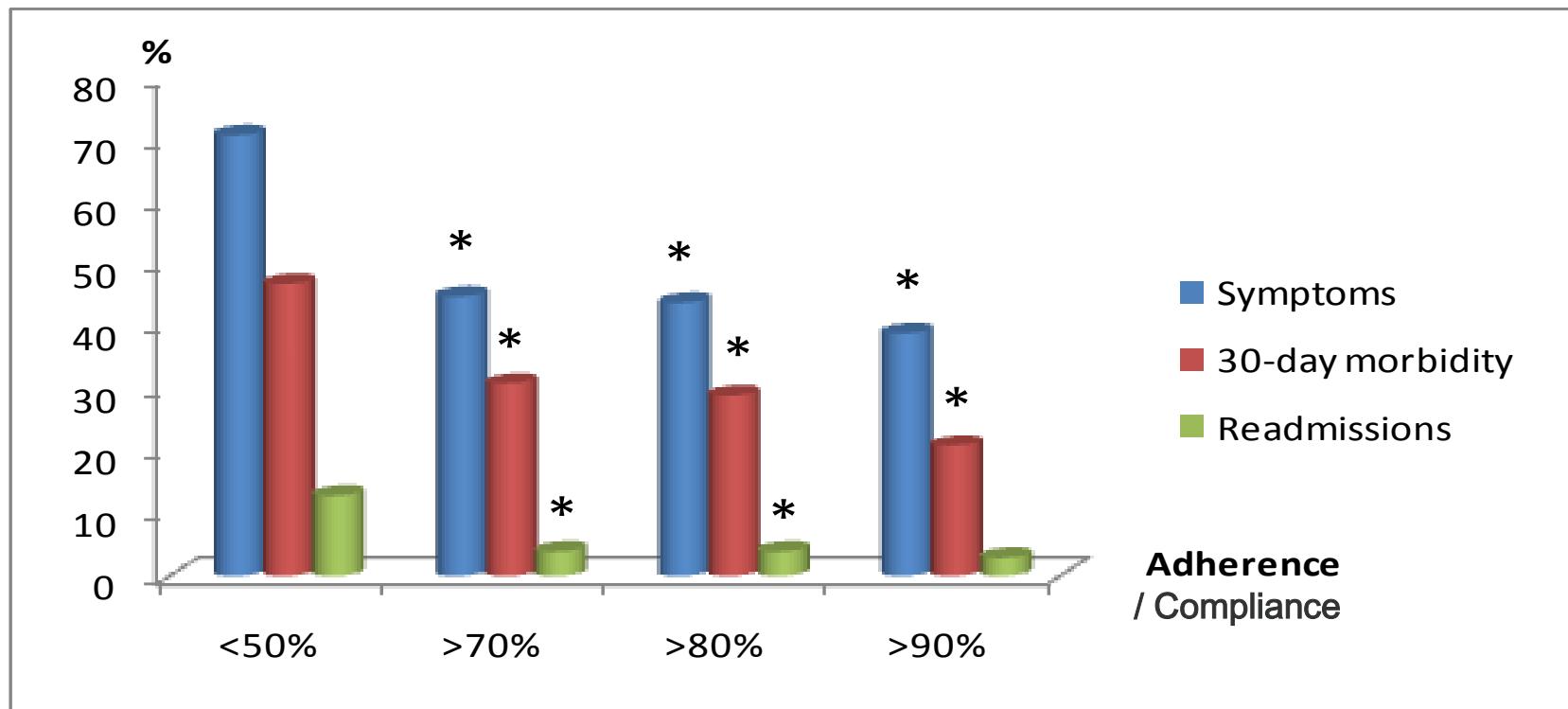

ERAS-ITEMS AND EVIDENCE LEVEL

Grading of Recommendations, Assessment, Development and Evaluation (GRADE) system

JAMA-SURGERY 2011 (953 PATIENTS) (SHORT TERM)

* $p<0.05$

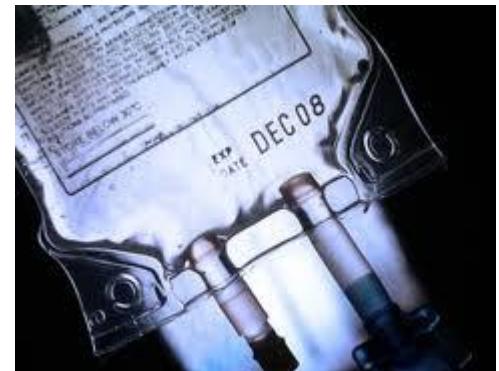

ADHERENCE RESULTS –MULTIVARIATE ANALYSIS

Nearly all of the pre- and perioperative ERAS-items influenced the different outcomes in a beneficial way

Independent predictors of outcome

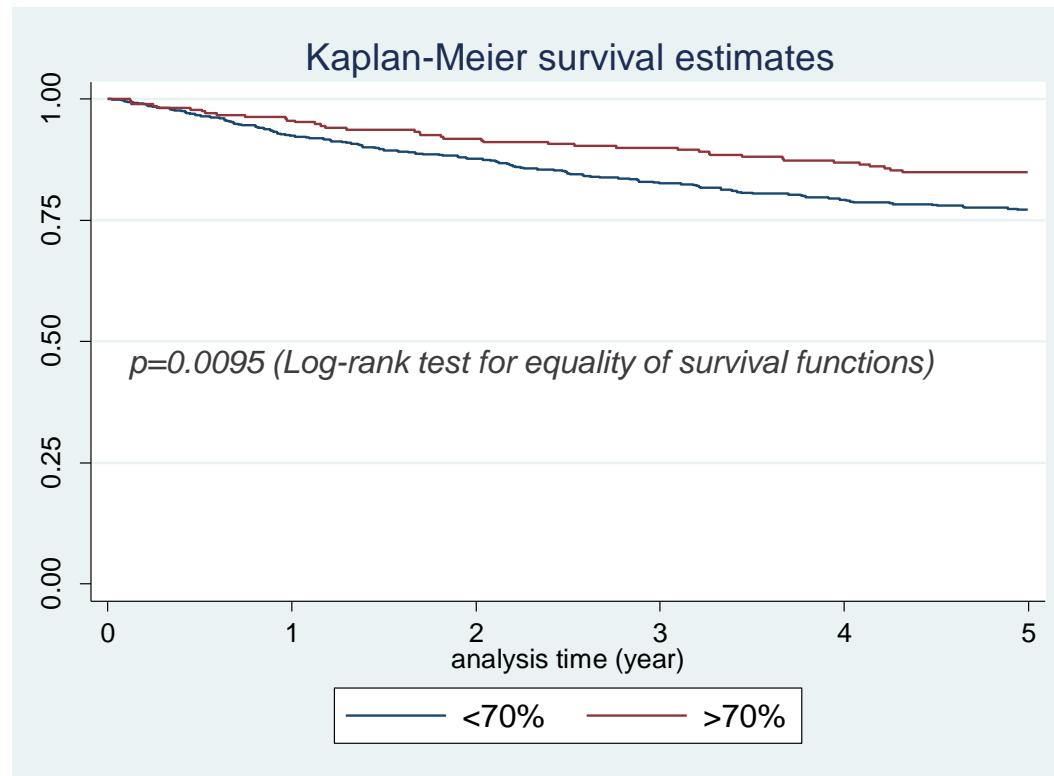
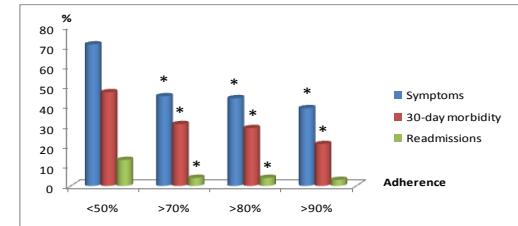
- 1 litre of additional i.v fluids
 - 32% increased risk of postoperative morbidity
 - 16% increased risk of postoperative symptoms
- CHO
 - 44% decreased risk of postoperative symptoms
 - 84% decreased risk of wound dehiscence
 - Lower risk of overloading patients with fluids (450 ml)

ADHERENCE TO THE ERAS -PROTOCOL AND OUTCOMES AFTER
COLORECTAL SURGERY

Ulf. O. Gustafsson, MD, PHD^{*1}, Jonatan Hause, MD², Anders Thorell, MD, PHD¹, Olle Ljungqvist, MD, PHD³, Mattias Soop, MD, PHD⁴, Jonas Nygren, MD, PHD¹

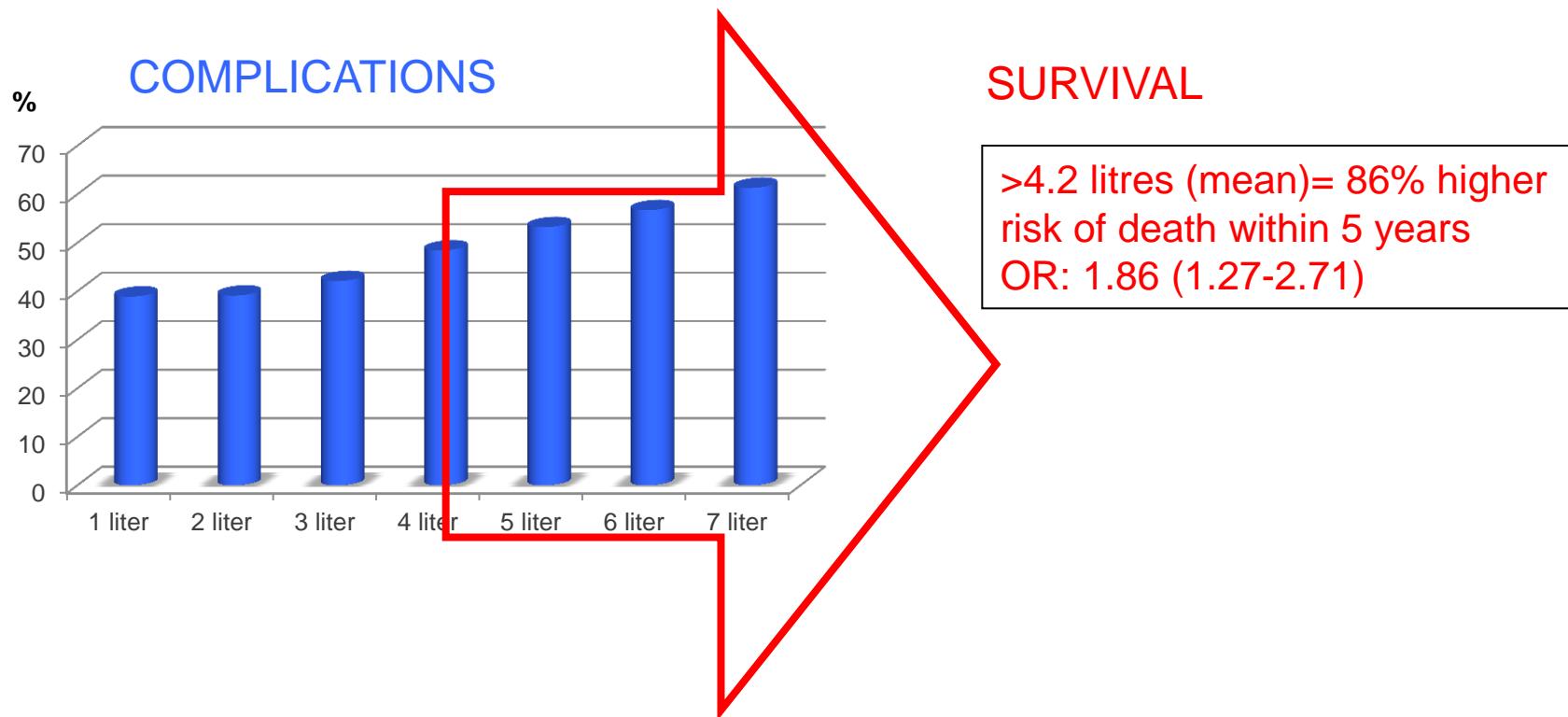
WJS 2016 (911 PATIENTS) (LONG TERM)

>70% compliance = 42% lower risk of cancer specific death
HR 0.58 (0.39–0.88, cox regression)

WJS 2016 (911 PATIENTS) (LONG TERM)

i.v fluids, postop day 0

ERAS INTERVENTIONER: Några exempel

- Om man kollar lite mer på detaljerna.....

Hyperglykemi

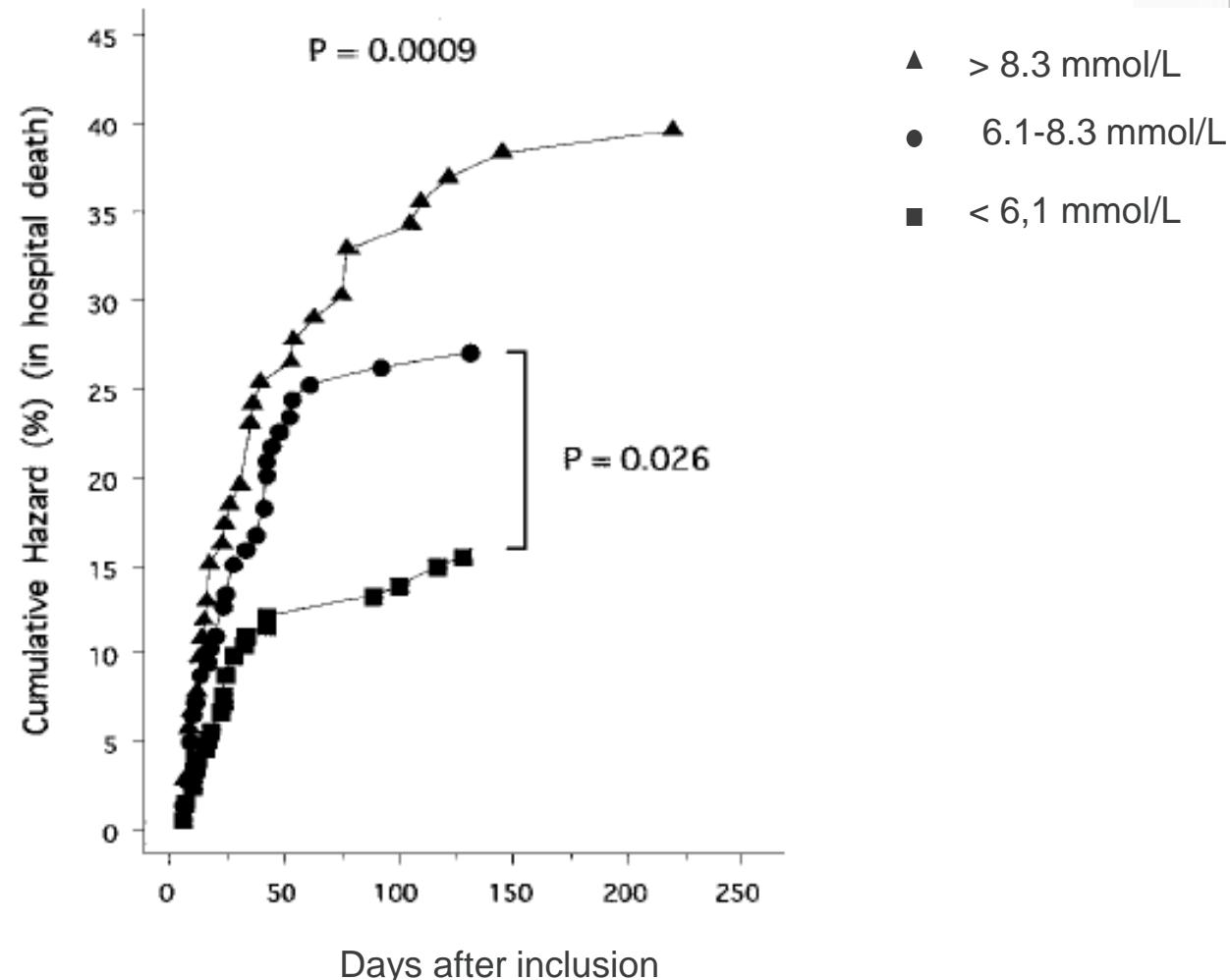
- Insulinkänsligheten reducerad efter kirurgi
 - Relaterat till: operationens storlek och operationstid
 - Kvarstår i 5 dagar, normaliserad efter 3 veckor
 - Förbättras med CHO, nutrition, minimal invasiv kirurgi, EDA och mobilisering

-
- Postoperativ hyperglykemi (= TYP 2 Diabetiker)
 - Påverkar immunsystemet negativt
 - Ökar mortalitet och morbiditet (Kirurg-IVA-patienter)

"Minor" hyperglycemia increase mortality

Preoperativt: ERAS-preop dryck

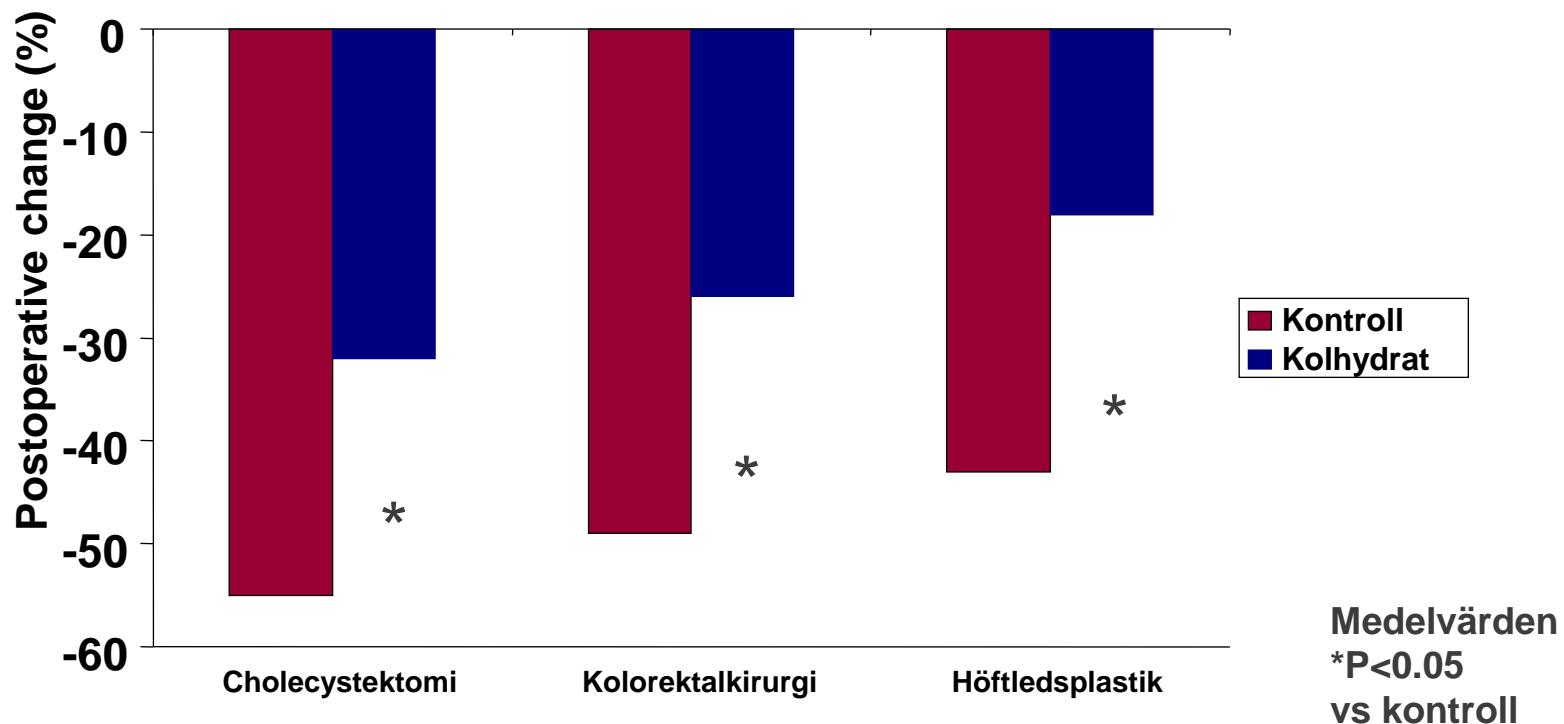
Preoperativ oral kolhydratbehandling:

- Kolhydratrik dryck (12,6% kolhydrater, PreOp®). 400 ml ges två timmar innan sövning
- Bryter den traditionella fastan över natten inför operationen

Preoperativt: ERAS-preopdryck

Preoperativ kolhydratbehandling minskar insulinresistens

Ljungqvist J Am Coll Surg 1994; Nygren Clin Nutr 1998; Soop Am J Physiol 2001

Modern vätskebehandling, två sätt (M.scott et al):

Egentligen: Skall du vara säker undvika tarmödem: Alltid målstyrd vätsketerapi.

Målstyrd, håll patienten normovolemisk.

Kolla Starlingkurvan, ge vätska tom att slagvolymen inte ökar.

Målstyrd: 1) Deltex, mäter i esophagus med Doppler

2) Clear sight, mäter tryck i fingret

Intraoperativt + dag 0 (compliancekriterier)

ERAS KOLON:

Intra op.	2000ml
Postop	1000ml

ERAS REKTUM

Intraop	2500ml
Postop	1000ml

INGEN YTTERLIGARE IV BEHANDLING
UNDER VÅRDTIDEN
ANVÄND VASOPRESSORER

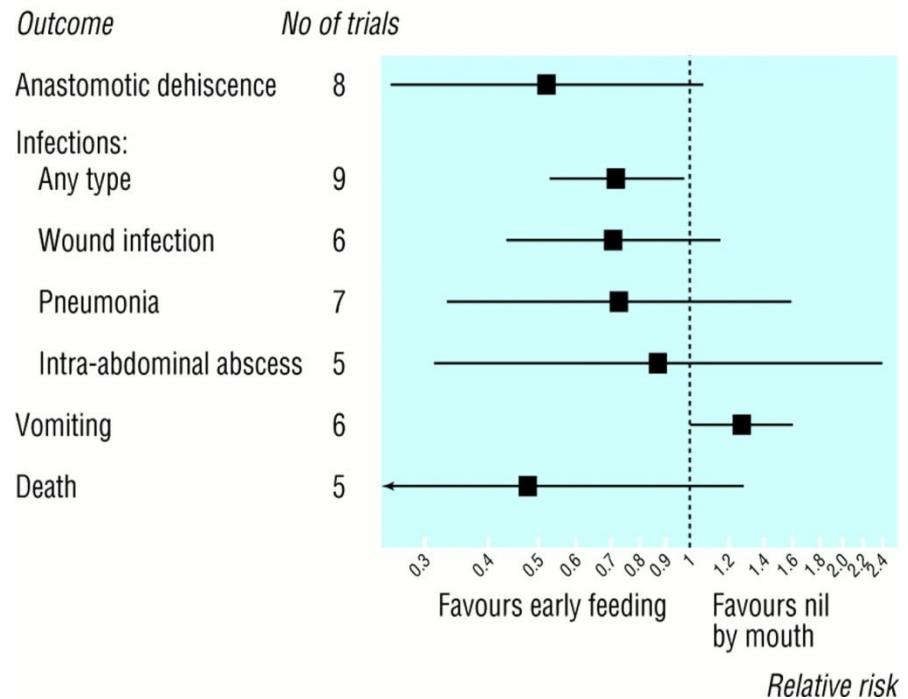
Ovanstående kriterier fastställda av kirurger, inte optimalt

Postoperativt: ERAS-nutrition

Tidig nutrition minskar postop- infektioner och vårdtid

- Minskar svält
- Tarmparalys minskar
- Katabolism minskar
- Behov av iv. minskar

Lewis Br Med J 2001

Postoperativt: ERAS

Från 4 timmar

Fritt intag av mat och dryck

Operationsdag

≥ 600 kcal kosttillskott

Dag 1-hemgång

≥ 900 kcal kosttillskott

OBS! Kosttillägg ordinaras i kardex varje dag av PAL

- Matintag, 4 timmar efter uppvak vid all GI-kirurgi.
Möjlig viss försiktighet: Esophagus ; Lassen et al
Cave: Whipple: Inga data.

Postoperativt: ERAS-mobilsering

Sängliggande

- Ökar insulinresistens
- Minskar muskelstyrka
- Försämrar pulmonell funktion
- Försämrar syresättningen

Kehlet; Am J Surg; 2002

Postoperativt: ERAS

Tidig mobilisering

Opdagen:

2 timmar ur sängen

Dag 1-hemgång:

6 timmar ur sängen.
Måltider i matsalen.
Gångträning 2 ggr/dag
Ingen TV

Postoperativt: ERAS

Utskrivningskriterier

- 1) Patienten äter och dricker och är mobiliserad
- 2) Tarmen fungerar (gas- eller faecesavgång).
- 3) Postoperativa smärtor hanterbara (VAS<4) med po smärtstillande.

WHY IS ERAS BETTER THAN TRADITIONAL CARE?

Key question in order to "spread the word" and improve the protocol

- The use of single evidence-based items (which are most important)?
- The full protocol (synergism between all items)?
- A Hawthorne effect (improved performance due to known observation)?

"To be honest, we don't know"

Anestesiologen

"should be perioperative physician rather than anesthesiologist"

/Mike Scott, UK

- Anestesiologers engagemang måste nå längre än fem minuter postoperativt
- Förutsättning för att optimera den perioperativa vården.

Framtiden

ERAS-ITEMS